

В. Г. Губарєва, студентка

А. В. Олійник, студент

Науковий керівник: **Л. І. Іванова**, старший викладач кафедри аудиту

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна

СТАНОВИЩЕ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ

Ключові слова: криптовалюта, електронні гроші, грошова одиниця, валюта, блокчейн, електронні платежі, бухгалтерський облік криптовалюти.

Розвиток цифрової економіки повністю руйнує відмінності між грошима, як засіб платежу та електронними даними. З кожним новим днем зростає кількість нових електронних валют на віртуальному ринку платежів. Зростає кількість закладів, компаній та фірм, які проводять господарські операції за допомогою електронних грошей (наприклад, біткоїн). На нашу думку, оскільки криптовалюта є дійсно зручним платіжним засобом у системі електронних розрахунків, варто розглянути процедуру використання криптовалют в Україні та відображення цього процесу в бухгалтерському обліку.

Криптовалюта в Україні не має ніякого правового статусу. Ще у 2014 році представники Національного банку України визначили, що фізичні та юридичні особи не мають права використовувати криптовалюту як засіб платежу. Влітку 2017 року Національний банк України уточнив, що в Україні немає прямої заборони використання, тобто фактично суб'єкти підприємницької діяльності можуть використовувати криптовалюту у своїх розрахунках, але це однаково не надає їм статусу законного платежу.

Нині ведеться розробка Проекту Закону «Про обіг криптовалют в Україні». Відповідно до положень Проекту, криптовалютою вважається програмний код (тобто сукупність символів, цифр та букв), який є визначеним об'єктом права власності, може виступати в ролі засобу міни. Інформація про криптовалюту відповідно до положень Проекту записується та зберігаються в системі блокчейн у вигляді визначеного програмного коду. Якщо Проект буде прийнято, то відбуватиметься державне управління в особі Національного банку України. Також цим Проектом Закону визначаються державні гарантії та зобов'язання щодо офіційного використання різних видів криптовалют на території України; офіційний порядок проведення криптовалютних операцій, створення та регулювання біржі криптовалют, де будуть відбуватися всі операції з ними; регламентований контроль за всіма електронними транзакціями; ідентифікацію суб'єктів, які пов'язані з операціями за участі криптовалют.

Хоча криптовалюта і має певні проблеми з правовим статусом та державним регулюванням, за версією порталу «Prosto Coin» Україна входить до п'ятірки країн, які активно використовують криптовалюту як засіб платежу [2]. Так, в Україні налічується близько 80 установ, що приймають криптовалюту. Але проаналізувавши всю інформацію, ми визначили, що багато українських закладів, після різкого підвищення-спаду курсу у грудні-січні 2017-2018 р. відмовились від біткоїну. Як приклад, перші компанії, які заявили, що будуть використовувати біткоїн на ринку і дійсно використовували їх певний час, а саме: «Цитрус» (магазин техніки та гаджетів), «Модний магазин» (Магазин одягу, техніки та товарів для будинку), «Мама Мія» (піцерія), «WOG» (Всеукраїнська мережа заправок) уже взимку 2018 року відмовились від цифрової валюти і повернулись до паперових та електронних грошей.

Першою українською незалежною криптовалютою став Карбованець (Ukrainian Karbowanec або KRB). Нещодавно в Україні з'явилася власна криптовалюта під назвою BitGrivna. BitGrivna – електронні гроші, які використовуються як альтернативна або додаткова валюта, з безпрецедентним рівнем безпеки. Ще одним українським прогресом у розвитку криптовалюти є проект запровадження PrivatCoins. Відомо, що поки запусять бета-версію програми, а дата основного релізу поки не названа.

Враховуючи поширеність криптовалюти в Україні: як власних розробок, так і підприємств, які застосовують її, необхідним є її правильне відображення в обліку. Основні бухгалтерські проведення з обліку криптовалюти наведені в таблиці.

Основні бухгалтерські проведення з обліку криптовалюти

Створення криптовалюти підприємством			
№	Зміст господарської операції	Облік	
		Дт	Кт
1.	Амортизація основних засобів, задіяних у створенні криптовалюти	154	134
Розрахунки з вітчизняними постачальниками в т. ч.			
2.	Електроенергія	154	631
3.	Оренда приміщення	154	631
4.	Оплата Інтернету	154	631
5.	Відображено податковий кредит з ПДВ	644	631
6.	Розрахунки за заробітною платою	154	661
7.	За розрахунками із ЄСВ	154	651
8.	Введено в експлуатацію	12	154
Переоцінка криптовалюти підприємством			
1.	Відображено дооцінку криптовалюти (визнано доходи)	12	74
2.	Відображено дооцінку суми накопиченої амортизації	12	133
3.	Відображено уцінку криптовалюти (визнано витрати)	97	12
4.	Відображено уцінку суми накопиченої амортизації	133	12
Придбання криптовалюти підприємством			
1.	Отримано криптовалюту	154	632
2.	Перераховано оплату за криптовалюту	632	312
3.	Відображено курсову різницю	974	632
Обмін криптовалюти			
1.	Списано суму накопиченої амортизації криптовалюти	133	12
2.	Об'єкт криптовалюти визнано утримуваним для продажу	286	12
3.	Об'єкт криптовалюти передано Агенту	362	712
4.	Списано балансову вартість криптовалюти	943	286
5.	Надійшли грошові кошти по операції з обміну криптовалюти від Агента	312	362

Джерело: [3].

Отже, криптовалюту в системі сучасних світових трансакцій можна вважати «віртуальним золотом», інструментом стабільного сервісу глобальних платежів. Її висока капіталізація стрімко збільшує кількість користувачів. І в Україні держава має визнати криптовалюту як потужне джерело інвестиційного ресурсу, зростання доходів та зайнятості завдяки мережевому маркетингу, внісши його до національного реєстру платіжних систем, разом з тим надати методологічні рекомендації щодо обліку криптовалюти. Також треба проводити таке державне регулювання, щоб мінімізувати ризик шахрайства, тобто створення несправжній криптовалют.

Список використаних джерел: 1. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 29. Ст. 137. 2. Что можно купить за биткоин в Украине. *Prosto Coin*. URL: <https://prostocoin.com/country/ukraine>. 3. Як вести облік біткойнів у бухгалтерії: приклад реального бізнесу. *Бухгалтер 911*. URL: <https://buhgalter911.com/news/news-1040088.html>.

УДК 336.717.1

Я. В. Коваленко, студент

Науковий керівник: **Г. В. Змійок**, викладач

Коледж економіки і технології ЧНТУ, м. Чернігів, Україна

НОВІТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БЕЗГОТІВКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ключові слова: глобальна безготівкова економіка, безготівкові розрахунки, інноваційні тенденції, електронні гроші, цифрове суспільство.

Дослідженням нових тенденцій формування безготівкової економіки в глобалізованому світі присвячені праці таких вчених як Batiz-Lazo B., Efthymiou L [2], Furst H. [3], Wellisz C. [4].

Batiz-Lazo B., Efthymiou L. [2], використовуючи історико-логічний метод, сформували основні тренди переходу суспільства від готівкових грошей до безготівкових розрахунків. На думку H. Furst, формування безготівкової економіки є невідворотним процесом для усіх суб'єктів міжнародних економічних відносин [3].